

Til skólastjórnenda grunn- og framhaldsskóla,
skólaskrifstofa og sveitarfélaga

Dagsetning **2. apríl 2024**
Málsnúmer MRN24030162

Dreifibréf vegna undanþága til lausráðningar starfsmanna til kennslustarfa, frá 1. apríl 2024 og fyrir skólaárið 2024-2025

Í lögum nr. 95/2019 um menntun, hæfni og ráðningu kennara og skólastjórnenda við leikskóla, grunnskóla og framhaldsskóla, er fjallað um ráðningar og undanþágur vegna þeirra. Þar eru gerðar kröfur til skólastjórnenda í grunn- og framhaldsskólum vegna lausráðninga starfsmanna til kennslustarfa. Hér á eftir er lýst þessum reglum og verklagi sem skólastjórnendum ber að fylgja. Verklagið hefur verið uppfært frá fyrra ári þar sem mennta- og barnamálaráðuneyti tók við verkefnum Menntamálastofnunar við niðurlagningu stofnunarinnar þann 1. apríl 2024.

Skylt er að auglýsa öll laus kennslu- og stjórnunarstörf í leik-, grunn- og framhaldsskólum eftir því sem við á í samræmi við lög um réttindi og skyldur starfsmanna ríkisins, sveitarstjórnarlög og reglur settar samkvæmt þeim, sem og kjarasamninga þar sem við á.

Sæki enginn kennari um auglýst kennslustarf við grunn- eða framhaldsskóla, þrátt fyrir endurtekna auglýsingu, geta skólastjórnendur ýmist:

1. Sótt um undanþágu til mennta- og barnamálaráðuneytis til að lausráða umsækjanda sem ekki hefur leyfisbréf kennara til hámark eins árs í senn.
2. Ráðið umsækjanda sem leggur stund á nám til kennsluréttinda, að uppfylltum skilyrðum, til að allt að tveggja ára. Slíka ráðningu ber að tilkynna til mennta- og barnamálaráðuneytis.

Skólastjórnendum er þó heimilt að ráða án auglýsingar:

- Kennara til tímabundinnar forfallakennslu eða afleysinga og aðra sérfræðinga, svo sem vegna orlofs, veikinda, fæðingarorlofs eða námsleyfis, enda sé afleysingu ætlað að standa skemur en 12 mánuði.
- Kennara til kennslustarfa sem eiga að standa tvo mánuði eða skemur sem og til tímabundinna starfa í minna en 1/3 hluta starfs og sérfræðinga eða kennara til kennslu sem nemur að hámarki 240 mínútum á viku.
 - Hér er einkum átt við þegar um kennslustörf er að ræða sem menntun og sérhæfing fastra kennara nær ekki til, svo sem vegna sérhæfðrar kennslu miðað við viðkomandi skólastig. Þar er t.d. átt við kennslu í ákveðnum valgreinum á unglingsstigi, kennslu í afmörkuðum þáttum lífsleikni o.fl.

1. Umsókn um undanþágu vegna ráðninga lausráðinna starfsmanna til kennslustarfa

Mennta- og barnamálaráðuneyti getur, að fenginni tillögu undanþágunefndar kennara, veitt undanþáguheimild til lausráðningar starfsmanns án kennsluréttinda. Sótt er um á vef Ísland.is og þarf að hafa til þess rafræn skilríki. Nauðsynlegt er að umsóknir séu vandlega útfylltar og að allar þær upplýsingar og fylgigögn sem beðið er um fylgi með til að tryggja að umsókn sé tæk til meðferðar. Aðeins rafrænar umsóknir eru teknar til meðferðar og afgreiddar.

Fylgigögn með umsókn:

- Upplýsingar um auglýsingu starfs. Hvar og hvenær starfið var auglýst og með hvaða hætti auglýsing var endurtekin. Þá skal einnig fylgja afrit auglýsinga (skjáskot eða ljósrit þar sem dagsetning kemur fram).
- Gögn um menntun, kennsluferil og starfsreynslu umsækjanda sem óskað er heimildar til að ráða, ásamt umsögnum um starfshæfni.
- Fyrirhugað ráðningartímabil.
- Rökstuðningur skólastjóra og a.m.k. tveggja skólanefndarmanna ef umsækjandi án réttinda er tekinn fram yfir umsækjanda með leyfisbréf.
- **ATH.** Ef um er að ræða umsókn vegna kennslu í skólaíþróttum ber að tilgreina sundkennslu sérstaklega. Umsóknir vegna sundkennslu eru samþykktar með þeim fyrirvara að viðkomandi starfsmaður taki hæfnipróf sundstaða, sbr. [reglugerð nr. 814/2010 um hollustuhætti á sund- og baðstöðum](#). Heimild mennta- og barnamálaráðherra til undanþágu vegna íþróttakennslu nær því ekki til sundkennslu. Hið sama gildir um forfallakennslu í íþróttum.

Sótt er um undanþáguheimild fyrir grunnskóla [hér](#) og fyrir framhaldsskóla [hér](#).

Mælst er til þess að starfsmaður sem sinna á kennslustarfi sé ekki settur á launaskrá fyrr en undanþáguheimild liggur fyrir.

2. Tilkypping um ráðningu kennsluréttindanema

Ráðning umsækjanda sem leggur stund á nám til kennsluréttinda er heimil, að fenginni staðfestingu um nám frá viðkomandi skóla og áætlun um námsframvindu, til allt að tveggja ára. Ekki er heimilt að endurráða starfsmann sem er ráðinn á þessum grundvelli að afloknum þeim tíma án undangenginnar auglýsingar.

Skólastjórnendum er **skyldt samkvæmt lögum** að tilkynna slíkar ráðningar til mennta- og barnamálaráðuneytis.

Ferli tilkynningar

Senda skal tilkynningu á [eyðublaðavef Stjórnarráðsins](#) og þarf að hafa til þess rafræn skilríki. Að innskráningu lokinni er smeltt á „Eyðublöð“ og undir mennta- og barnamálaráðuneytinu er eyðublaðið „Tilkynning um ráðningu leiðbeinanda“ valið.

Í tilkynningunni skal koma fram:

- Nafn og kennitala umsækjanda um kennslustarf.
- Nafn skóla sem umsækjandi hyggst starfa við og þess sem sendir tilkynningu.

- Í hverju sérhæfing náms umsækjanda felst og fjöldi lokinna eininga.
- Á hvaða námsári umsækjandi er og áætluð námslok.
- Dagsetningar auglýsinga ásamt afriti (skjáskot eða ljósrit auglýsingar þar sem dagsetning kemur fram).

Vakin er athygli á því að mennta- og barnamálaráðuneyti hefur eftirlit með framkvæmd laga nr. 95/2019 og er heimilt á grundvelli þeirra að kalla eftir upplýsingum frá skólum um ráðningu í kennslustörf og er skólum skylt að veita þær upplýsingar.

Vakni spurningar um ofangreint, sem ekki fæst svar við í dreifibréfi þessu né útgefnum leiðbeiningum um verklag við ráðningar, er skólastjórnendum velkomið að hafa samband við mennta- og barnamálaráðuneytið með því að senda tölvupóst á netfangið mrn@mrn.is.

F.h. ráðherra
Erna Kristín Blöndal

F.h. ráðherra
Anna Tryggvadóttir